

terapikolonier

Terapikolonier AB
Bohusgatan 13
116 67 Stockholm
08-601 96 10
www.terapikolonier.se
info@terapikolonier.se

Remitterande terapeuters syn på terapikoloniernas arbete 2004

Utvärderingen genomfördes under hösten 2004

För Terapikolonier AB
Eva Huld

Remitterande terapeuters syn på terapikoloniernas arbete 2004

Sammanfattning

I den kontinuerliga utvärderingen av Terapikolonier AB:s verksamhet ingår en enkät som distribueras till remitterande terapeuter för att få del av deras syn på årets arbete. De inkomna enkätsvaren (svarsfrekvens 94%) gällande sommaren 2004 har här sammanställts.

Remitterande terapeuter har i mycket hög utsträckning ansett att samarbetet med terapikolonierna fungerat väl. En överväldigande majoritet av de terapeuter som kunnat bedöma hur kolonivistelsen påverkat barn och familjer har svarat att en positiv förändring skett. Mer än en tredjedel svarar att förändring märkts såväl i barnets beteende, i inre förändringar hos barnet och i familjedynamiken. En fjärdedel har angett positiva förändringar inom minst två av nämnda områden och endast en terapeut har ansett att ingen förändring skett i något av de tre områdena. Påfallande många av terapeuterna anser att kollovistelsen på olika sätt inverkat positivt på den fortsatta behandlingen. Bl.a. anges att barnet har fått en skjuts i utvecklingen och att de observationer och den information som kollovistelsen gett inverkat positivt. Terapeuterna beskriver också att barnet och familjen gjort erfarenheter som varit betydelsefulla t.ex. att barnet fått hjälp att lösa konflikter i stunden och att föräldrar fått ta del av andra vuxnas syn på deras barn.

Inledning

Terapikolonier AB:s verksamhet har sommaren 2004 innefattat fyra koloniperioder för barn mellan 8 och 16 år samt en period för mammor och barn tillsammans. Som en del i den återkommande utvärderingen av verksamheten sändes enkäter ut till samtliga 39 remitterande terapeuter. Enkäten innehåller åtta flervalsfrågor med efterföljande preciserande alternativ. Det har även funnits möjlighet att ge egna kommentarer. 37 av terapeuterna (94%) har besvarat enkäten, vilket innebär att svarsfrekvensen är något högre än tidigare år. Nedan följer en sammanställning av enkätsvaren. Svaren har grupperats under fyra rubriker och resultaten har beskrivits utifrån terapeuternas svar och deras egna kommentarer. Efter varje stycke redovisas den statistik texten baseras på. P.g.a. att tre av de trettiosju insamlade enkäterna berörde familjer som inte har haft någon kontakt med BUP under hösten, kunde endast svaren gällande samarbetet med kollopersonalen redovisas från dessa enkätsvar.

Samarbete mellan kollopersonal och remitterande terapeuter

Samarbetet mellan remitterande terapeuter och terapikolonierna har i mycket hög utsträckning fungerat väl, visar enkätsvaren. Några terapeuter har skattat samarbetet som tillfredsställande eller godtagbart. Ett par terapeuter har kommenterat att upplägget med ett möte innan kollovistelsen, återkopplingsmötet efter kolloperioden, samt den skrivna sammanfattningen är bra. Någon uttrycker önskemål om att återkopplingsmötet skulle vara längre för att ge tid till mer reflektion kring det fortsatta behandlingsarbetet.

Hur anser Du/Ni att samarbetet med Terapikolonierna har fungerat i det aktuella ärendet?

Väl	32
Tillfredsställande	4
Godtagbart	1
Ej tillfredsställande	-
Dåligt	-
Vet ej	-

Den miljöterapeutiska behandlingen

Exakt vilka effekter en kollovistelse ger är naturligtvis inte lätt att bedöma. Detta speglas i enkätsvaren på så sätt att en relativt stor andel svarande använt sig av svarsalternativet ”vet ej”. En överväldigande majoritet av terapeuterna har uppmärksammat positiva förändringar i barnets beteende, inre förändringar hos barnet eller familjedynamiska förändringar. Mer än en tredjedel av terapeuterna rapporterar positiva förändringar inom alla tre områden och ytterligare en fjärdedel konstaterar en positiv förändring inom minst två områden. Endast en terapeut har uppmärksammat att ingen förändring skett i något av de tre områdena. Värt att notera även detta år, är att barnperioderna i mycket hög utsträckning också har gett positiva familjedynamiska förändringar.

När det gäller uppfattade förändringar i barnets beteende beskrivs främst att barnet blivit säkrare i kontakten med andra barn och att barnet blivit bättre på att ta adekvat ansvar. Exempel på övriga kommentarer är att kollovistelsen lett till en ökad insikt hos barnet ifråga om hur hennes beteende påverkar andra, samt att ökad insikt hos barnet gör processen i arbetet snabbare och mer kraftfullt. En annan kommentar är att barnet har blivit mer öppen,

positiv och mogen efter kollovistelsen. Bland de inre förändringar som uppmärksammats märks ökad självkänsla, ökat hopp om egna utvecklingsmöjligheter och det egna värdet, samt bättre förståelse av sitt eget beteende i grupp. Parallellt kan ses att en stor majoritet av terapeuterna har noterat familjedynamiska förändringar i form av att föräldrarna har fått större tilltro till barnets förmåga. Vanligt är också att separationsproblematik mellan barn och föräldrar har bearbetats och att familjens förväntningar på barnet har förändrats. Av de kommentarer som gjorts kan utläsas att föräldrar fått stöd för sitt förhållningssätt genom att andra ser och bekräftar barnets svårigheter, samt att föräldrar fått stöd i att fortsätta eget terapeutiskt arbete.

Bedömer Du/Ni att kollovistelsen medfört förändringar i barnets beteende?

Positiva förändringar	24
Inga alls	3
Negativa förändringar	-
Vet ej	7

Om kollo medfört förändringar i beteende: Vilken/Vilka?

Barnet blev säkrare i kontakten med andra barn	11
Barnet kan bättre ta adekvat ansvar	7
Barnet blev bättre på att hävda sig.	5
Barnet släppte på en kontrollerad yta.	5
Specifika beteendeproblem eller symtom minskade.	4
Barnet provocerar andra mindre.	2
Övrigt	6

Bedömer Du/Ni att kollovistelsen medfört inre förändringar hos barnet?

Positiva förändringar	18
Inga alls	2
Negativa förändringar	-
Vet ej	14

Om kollo medfört inre förändringar: Vilken/Vilka ?

Barnet har fått ökat hopp om egna utvecklings- möjligheter/eget värde.	17
Barnets självkänsla ökade.	10
Barnet förstår sitt eget beteende i grupp bättre	10
Barnet hittade nya uttrycksmöjligheter	6
Barnet kan bättre formulera sina känslor eller svårigheter.	5
Barnet fick ett ökat intresse för jämnåriga.	2.
Barnet fick nya intressen.	2
Övrigt	2

Bedömer Du/Ni att kollovistelsen medför familjedynamiska förändringar?

Positiva förändringar	20
Inga alls	2
Negativa förändringar	1
Vet ej	11

Om kollo medfört familjedynamiska förändringar: Vilken/Vilka?

Förälder(-rar) har fått större tilltro till barnets förmåga.	22
Separationsarbetet mellan förälder och barn har tagit ett steg till.	8
Familjens förväntningar på barnet har förändrats.	7
Anknytningen mellan förälder och barn fördjupades.	6
Familjens förtroende för BUP ökade.	5
Förälder(-rar) fick anledning att bearbeta egna svårigheter	2
Förälder(-rar) fick anledning att bearbeta egna svårigheter som uppstod när man skildes från barnet.	2
Övrigt	4

Kollovistelsens påverkan på ordinarie behandling

Av enkätsvaren kan man utläsa att kollovistelsen i mycket hög utsträckning har inverkat positivt på den ordinarie behandlingen. Ingen av de remitterande terapeuterna anser att kollovistelsen har haft en negativ inverkan och endast två anser att den inte påverkat behandlingen alls. Främst anses att kollo gav en ytterligare skjuts i barnets utveckling. Många terapeuter tycker också att familjen fick nya erfarenheter som går att använda i familjearbetet, och nästan lika många menar att processer som påbörjats i ordinarie behandling konsoliderats på kollo. En övrig kommentar från mamma-barnkollo var att nya erfarenheter och möte med andra med liknande problematik, bidrog till en mer nyanserad bild av deras bekymmer. Även de observationer som gjorts och den information terapeuterna fått efter kollo har haft en positiv inverkan på ordinarie behandling. En viktig del i detta förefaller vara möjligheten att ta del av erfarenheter av hur barnet fungerar i olika situationer och upptäckten av nya styrkor och tillgångar. Av övriga kommentarer framgår att observationer och information från kollovistelsen både nyanserade, bekräftade och gav en ny bild av barnets/familjens svårigheter och resurser. Några terapeuterna beskriver att de härigenom fick stöd för fortsatt behandlingsupplägg och förslag på komplement i behandlingen.

Hur tycker Du/Ni att kollovistelsen har inverkat på den fortsatta behandlingen?

Inverkat positivt	29
Inte inverkat alls	2
Inverkat negativt	-
Vet ej	3

Om kollo inverkat på behandlingen: På vilket/vilka sätt?

Kollo gav ytterligare en skjuts i utvecklingen.	20
Familjen fick nya erfarenheter som gick att använda i familjearbetet.	13
Processer som påbörjats i ordinarie behandling konsoliderades på kollo.	12
Kollo bidrog till bättre diagnostik.	8
Övrigt	9

Hur har observationer och information från kollovistelsen påverkat den fortsatta behandlingen och/eller utvecklingen?

Påverkat positivt	29
Inte påverkat alls	3
Påverkat negativt	-
Vet ej	2

Om observationer och information påverkat: Hur?

Vi fick ta del av erfarenheter av hur barnet fungerar i olika situationer.	25
Ny styrka och tillgångar hos barnet/familjen upptäcktes.	18
Kollopersonalen förmedlade hur man kunnat hjälpa barnet/familjen på kollo.	14
Nya sidor av barnet blev kända.	12
Vi fick nya infallsvinklar till den ordinarie behandlingen.	8
Vi fick en uppfattning om hur svåra problemen/barnets problem är.	7
Nya svårigheter hos barnet/familjen upptäcktes.	5
Vi har fått en annan bild av samspelet i familjen.	1
Kollopersonalen hade en annan syn på barnet/familjen än vi.	1
Barnets bortavaro från familjen gav oss information om familjedynamiken.	-
Övrigt	7

Betydelsefulla erfarenheter

De erfarenheter som kollo gett barnet och föräldrarna har i mycket hög utsträckning haft positivt inflytande på den fortsatta behandlingen och/eller utvecklingen. Erfarenheter som inverkat positivt är att barnet fick hjälp att lösa konflikter i stunden. Andra viktiga erfarenheter som många terapeuter beskrivit är att barnet konfronterats med sitt sätt att fungera, samt att barnet fått arbeta med kamratsvårigheter och konfliktlösning. Att pröva nya roller är också erfarenheter som många angett som betydelsefulla. En övrig kommentar var att det hos det aktuella barnet framträdde positiva egenskaper som humor, nyfikenhet, kreativitet och uthållighet. Exempel på viktiga erfarenheter som kollovistelsen gett familj och föräldrar, är att föräldrar fick ta del av andra vuxnas erfarenheter av deras barn. Många har också ansett att föräldrar fick se att deras barn hade förmåga att fungera i ett annat socialt sammanhang, som en betydelsefull erfarenhet. Det förefaller också vara betydelsefullt att föräldrar under kollovistelsen fick utrymme för egen tid och egen reflektion kring föräldraskapet.

Hur har de erfarenheter som kollo gett barnet påverkat den fortsatta behandlingen och/eller utvecklingen?

Påverkat positivt	30
Inte alls	1
Påverkat negativt	-
Vet ej	3

Om erfarenheterna påverkat: Vilka erfarenheter?

Barnet fick hjälp att lösa konflikter i stunden.	23
Barnet konfronterades med sitt sätt att fungera.	17
Barnet prövade en ny roll i en grupp.	17
Barnet fick arbeta med sina kamratsvårigheter.	17
Barnet fick en meningsfull sommarvistelse som det annars inte skulle få.	14
Barnet fick bearbeta på ett annat plan än i terapin.	12
Barnet prövade alternativa förhållningssätt i grupp.	11
Barnet prövade sina krafter och möjligheter utanför behandlingen.	9
Kollo blev en frizon.	9
Genom kontakter med det andra könet fördjupades behandlingen.	1
Övrigt	5

Hur har de erfarenheter som kollo gett familj/föräldrar påverkat den fortsatta behandlingen och/eller utvecklingen?

Påverkat positivt	27
Inte alls	2
Påverkat negativt	-
Vet ej	5

Om erfarenheterna påverkat: Vilken/vilka erfarenheter?

Förälder(-rar) fick ta del av andra vuxnas erfarenheter av deras barn.	23
Förälder(-rar) fick se att deras barn hade förmåga att fungera i ett annat socialt sammanhang	20
Förälder(-rar) fick utrymme till egen tid/egen reflektion kring föräldraskapet.	14
Kollo blev en vilotid för barn/förälder från spänningar i familjen.	12
Övrigt	3